



Encara que faci cara de nen bo, a aquest actor camaleònic li agraden els papers poc convencionals

Marcel Borràs

L'elixir de la insaciabile joventut

Actor, creador i director volcànic. Amb tot just 21 anys, aquest post adolescent sorgit de la Garrotxa tanca el 2010 amb cinc pel·lícules i enceta el 2011 abocant-se a un joc sàdic i pervers a *Incubo*, una faula de vampirs, por, sexe i violència que es pot veure a La Villarroel fins el proper 6 de març.

Per Oriol Osan. Fotografia de David Campos per a BENZINA

Un refugi perdut a la muntanya. Un poble invisible i anònim encara més aïllat i més tancat, amb una atmosfera asfixiant que recorda *Dogville*. Els habitants beuen i s'espieren els porticons. I xiuxiuegen mentre la vila sucumbeix a la desídia. Un inquietant triangle amorós. Tres personatges desubicats, farcits de contradiccions, sense futur, perquè la seva vida comença i acaba el mateix dia que neixen. El tedi els ofega i la necessitat d'escapar és tal que maten l'avorriment fent coses que legalment no estan permeses. En aquest marc emergeix Gunter, el xaval que interpreta Marcel Borràs, que no té més amics que els dos amb qui comparteix la història. Potser és l'únic que intenta aportar energia positiva al grup. Tot això, i més, és *Incubo*, el nou muntatge del dramaturg i director barceloní Àlex Mañas.

Marcel Borràs no va néixer a Dogville, sinó a Olot (encara que alguns cretins podrien entestar-se a buscar-hi similituds), deu dies després de la caiguda del mur de Berlín. Fill d'un pallasso i d'una assistent social contacontes que havien fugit de Barcelona, ja des de petit estava predestinat

a la interpretació. Els pares el van incitar a jugar amb la màgia del teatre apuntant-lo dues hores a la setmana com a activitat extraescolar. Un dia, quan tenia 12 anys, un home va trucar a la porta i va dir que buscava nens per a un espectacle. Aquest home era Pere Planella i va ser el primer director que li va donar l'oportunitat de treballar professionalment. *Nits de Basora*, un obra en motiu del centenari de la mort de l'escriptor Marià Vayreda, feta amb actors *de veritat* i representada al Teatre Principal d'Olot, va ser el seu primer muntatge, ens explica mentre mossega dues peces de fruita i un cafè amb llet.

Ha arribat puntual a la cita, però sense esmorzar, i ens demana un temps per a fer un mos. De seguida es presta al joc que li proposem: que dues gotes de sang li regalin pel coll, pit avall. No ens vol revelar els secrets d'*Incubo* però l'estètica, ens promet, s'hi ajusta. En Marcel, però, té fam de més, molt més. Vessa energia, i la seva rabiosa joventut fa que no quedi mai saciat. Per què només dues gotes si es pot aconseguir un efecte més impactant? Així que, després de consultar amb la mirada, i sense fer massa escarafalls -més aviat el contrari- agafa el pot que fem servir pel maquillatge, se l'abo-

ca sencer a la mà i s'unta el cos, cara i cabells, com si l'hagués atacat una bèstia assedegada de sang. O la bèstia és ell, i no ho sabem, camuflada sota l'aparença de nen que no ha trencat mai cap plat i disposada a devorar la següent víctima?

Perquè en Marcel, de moment, encara no ha fet de nen bo amb cara angelical, que la té, si s'ho proposa. Escull o li arriben -tampoc els rebutja- papers torturats, transgressors, gamberros, poc convencionals. Segurament són més agraiats per a un intèrpret, no ho dubtem. Després d'aquelles *Nits de Basora* va participar a *Sis vides d'altres persones*, del videoartista olotí Job Ramos. Un paper fet a la seva mida, esbojarrat pel nen que era i contraposat al teatre de text, on cada coma va darrera de cada paraula, del seu debut. Allà saltava, ballava, feia el cabra i pronunciava malament les frases, tot un alliberament per a qui, potser abans, s'havia sentit encotillat. Borràs, de fet, mai ha abandonat del tot el gènere. El 2006 va participar en el vídeoart de Roger Bernat per a l'exposició *El rei de la Casa*, a la Sala de La Virreina (on també hi col·laborava el seu company de batalles i fatigues, Nao Albet, esnifant espaguetis. Però això són figures d'un altre paner).

“

Crec que és important que un director aposti per ensenyar la seva ànima. I l'Àlex aquí ho ha fet, ha aconseguit que l'espectacle tingui ànima. Ara el públic, és clar, haurà de decidir si vol veure o no l'ànima de l'Àlex!

”



Als 15 anys, arran de la separació dels seus pares, el germà gran d'aquesta família de la Garrotxa, que cursa Estudis Literaris i llegeix Flaubert, Henry Miller, Sófocles, la generació Beat i Bukowski, va marxar d'Olot per anar a viure a l'Empordà. Aquest trasllat va coincidir amb el seu primer espectacle teatral a Barcelona, *Tot és perfecte*, sota la direcció de Roger Bernat, que l'havia vist fent el boig a *Sis dies...* i el va fitxar, després d'un càsting al Teatre Lliure. El seu primer càsting! “Em sembla que em va agafar perquè era el pagesot de poble, amb un accent molt més marcat que el que tinc ara! I ja em veus, jo allà, enmig del *pijos* de *Barna!*”. Allà va coincidir amb en Nao Albet, i aquell va ser un dels moments importants que ha definit la seva carrera com a actor fins ara.

UN NOU TIPUS DE TEATRE

I és que des de llavors, la carrera de Borràs es creua constantment amb la d'Albet, amb qui ha compartit i comparteix nombrosos projectes. El 2007 van debutar plegats com a creadors al cicle Radicals Lliure amb *Teenager Experience: Straithen con Freighthen*, i el 2009 van codirigir junts *Guns, Childs and Videogames*, dins el mateix cicle, on també va fer d'actor. La temporada passada, també amb Albet, va escriure, interpretar i dirigir la part de *Democràcia* dins l'obra *Dictadura-Transició-Democràcia, (DTC)*, que es va poder veure al Teatre Lliure i que va rebre el premi a la categoria de millor text teatral als Premis Butaca del 2010.

“Quan ens asseiem a fumar porros i a escriure els textos diem que ens agradaria fer un nou tipus de teatre”, explica rient, però seriós. Un Marcel visionari s'imagina els titulars de les ressenyes del futur. Dirien: ‘Fa x anys, Nao Albet i Marcel Borràs van inventar un nou tipus de teatre’, però a nivell mundial, eh, universal! A vegades penso que és impossible, però som uns al·lucinats... Últimament, sempre que pensem escenes ens plantejem com fer-les perquè siguin úniques, especials i innovadores”.

La seva aportació a *DTC* –el primer esborrany de la qual el van escriure durant una escapada de quinze dies a Londres, on van aprofitar per engolir vuit espectacles– va ser unànimement elogiada i aplaudida, i va significar passar pàgina a les paranoies adolescents, malgrat tot celebrades, que havien caracteritzat els anteriors muntatges del duet. “Cada cop tinc més ganes de fer personatges similars als de l'any passat”, ens confessa aquest ja actor, director i guionista. Sempre escriuen partint del que volen fer a escena i no tant del que volen explicar, que és el que s'acostuma a ensenyar en una escola de guió o de dramaturgia. Aquest mètode els dona respostes molt inconnexes i el que

fan després és buscar la manera de connectar-les. Professionalment, Marcel Borràs busca personatges emocionalment carregats, que ho passin molt malament, que siguin sensibles i, si pot ser, que transitin per llimbs de la foscor i alhora de la llum. El màgic viatge de la creació i dels desitjos. “Un dia m’agradaria fer un personatge feliç i normal”, reconeix quan se li fa veure la seva fresca tendència a les tenebres.

Pel camí han quedat dues peces de les quals se’n sent molt satisfet: *Èric i l’exèrcit del Fènix*, un bonic retrobament amb el seu ‘descobridor’ Pere Planella –i el seu primer personatge de text constant–, i *Germanes*, de Carol López, presentada a La Villarroel el 2008 i reposada al 2009 i per la qual va estar nominat al Millor Actor Novell als premis Butaca.

Carol López ha tornat a dirigir l’actor, en aquest cas en la versió televisiva de la mateixa obra, pràcticament idèntica al muntatge escènic original i amb el mateix equip artístic (només l’actriu Nora Navas substitueix Montse Germán), i que s’estrenarà a TV3, però encara sense data. En té un record molt sentit: “Vaig veure per primera vegada en Marcel a les proves de *Germanes*. Era desembre del 2007. No vaig dubtar en escollir-lo. Era jove, tenia poca experiència però ja brillava amb llum pròpia. Durant els assajos vaig descobrir un tipus intuïtiu, que treballava des de la veritat i amb una enorme capacitat per emocionar-se. Entenia aquesta feina com un joc i jugava com un nen. Amb aquest espectacle vam fer llarga temporada i gira i ens vam convertir en una família, així que he pogut conèixer més profundament al Marcel i, sobretot, l’he vist créixer. Ara, tres anys després, durant el rodatge del telefilm, segueix brillant amb llum pròpia i crec que pot arribar molt lluny com a actor. Només em preocupa que la seva agenda plena de projectes i el reconeixement que està obtenint (no només com a actor, sinó també com a autor i director dels esplèndids treballs que fa conjuntament amb el Nao Albet) puguin fer-li perdre la seva capacitat de jugar. Això seria una llàstima. Però confio en el seu cap ben moblat, perquè com sempre li dic a la Paula, la seva mare, que bé l’has parit!”.

Borràs ha vingut per quedar-se. O no. Potser d’aquí a un temps, posem deu anys, s’embarca en un veler, com va fer el seu oncle, i es perd horitzó enllà, a fer la volta al món. Com els seus cinc cosins, que van néixer cadascun en un punt diferent del planeta. Sovint es planteja si realment vol dedicar-se a això. És un cul inquiet, explica que diuen les persones que l’estimen. Només té 21 anys i moltes ganes d’aprendre. De la vida. De tot. Disfruta aprenent. Vol fer de l’aprenentatge, el seu ofici.

L'ANY DEL CINEMA

L’any passat va ser, sens dubte, el seu any. El 2010 es van estrenar cinc pel·lícules on ell intervé –tres personatges petits i dos més grans, i tots diferents, un regal per a un actor. Hi ha una part important de sort, és evident, però també l’inequívoc signe de la intel·ligència per, en determinats moments, saber dir que no o anar a *full* –com diu ell tot parafrasejant la seva admirada Carol– als projectes que li han arribat. *A tres metros sobre el cielo*, de Fernando González Molina, és la darrera pel·lícula on ha participat.

Aquest amant del cine –com a consumidor, sobretot–, fan de Todd Solondz i del seu *Happiness* o de Chen Kaige i del seu *Together*, somia amb Robert De Niro, Dustin Hoffman i Al Pacino: “em semblen els amos. Ho fan de puta mare!”. De fet, ens avança que De Niro rodarà aquest mes a Barcelona amb Rodrigo Cortés, l’aclamat director de *Buried*, una pel·lícula que es dirà *Red Lights*, i que tindrà la Sigourney Weaver com a companya de repartiment. Expliquem tot això perquè, per una carambola de simpatiques casualitats, i cenyint-nos a la teoria dels sis graus de separació, podríem dir que en Marcel Borràs tindrà accés directe al seu ídol. I ell, i la resta de companys d’*Incubo*, li volen fer arribar una carta convidant-lo a veure l’obra. Prometen que li faran un passí privat, sobretitulat, és clar. “Potser som una mica mitòmans”, reconeix. Un bon repte: portar en De Niro a La Villarroel. “Si ve a veure’ns, ja em retiro!”, remata.

On t’agradaria arribar?, li pregunto. “Per mi, un estat ideal seria poder treballar com a actor en projectes que em *flipesin* i amb directors súper *guais* i poder destinar un temps important a seguir creant. Fer un mig-mig que no em suposés estrès. Ara me’n suposa, però estic en una edat que m’és igual però quan en tingui 40, no sé... [I en David, el fotògraf, i jo ens mirem, perquè un ja pentina canes i l’altre, directament, gairebé ni es pentina]. I viatjar molt, és clar”.

Alguns d’aquests directors *guais* que segueix amb deler perquè es deixen la pell a l’escenari són Rodrigo García i Angélica Liddell, un binomi afí al seu esperit transgressor. “M’agrada la gent que intenta experimentar”, reconeix. Borràs, que va poder presenciar a Portugal l’obra en què el polèmic creador cuinava en directe un llamàntol per després menjar-se’l (peça prohibida a Barcelona, recordem-ho, pel mateix ajuntament que sí autoritzava llavors les curses de braus, i que ha esdevingut, per més *inri*, el logo identificatiu del cicle Radicals Lliure –un teatre públic, recordem-ho també, que rep diners del consitori que va censurar l’escena. Beneïda esquizofrènia per poder encaixar les embestides dels polítics!), li





Professionalment,
l'actor busca
personatges
emocionalment
carregats, que ho
passin molt
malament, que
siguin sensibles
i, si pot ser, que
transitin per llimbs
de la foscor i
ahora de la llum.

“

S'hauria d'intentar trobar un espai a Barcelona que permetés la creació constant de gent que vingués amb idees noves, impulsives, del moment, on tot fos totalment legal. Trobar un espai on la gent pogués anar a crear de forma directa i en el dia a dia.

”

agradaria veure més risc dins i fora dels marcs regulats o subvencionats, que alguns autors anessin més enllà del teatre. “S'hauria d'intentar trobar un espai a Barcelona que permetés la creació constant de gent que vingués amb idees noves, impulsives, del moment, on tot fos totalment legal. Trobar un espai on la gent pogués anar a crear de forma directa i en el dia a dia”.

L'ÀNIMA D'INCUBO

Àlex Mañas explica que *Incubo* és un homenatge al cinema de terror, a aquells thrillers de terror psicològic on res és el que sembla. Diu també que és un viatge als inferns on l'única possibilitat d'escapar és enfrontar-se a un mateix. També diu que indaga en la perversió de les persones. Retrata un univers de pors, venjança, traumes, mentides, jocs maquiavèlics, reis, botxins, innocents i, sobretot, víctimes. Marcel Borràs el defineix com un espectacle “molt estrany i retorçat”. Una ànima turmentada?

El que sí que és segur és que aquest és un gènere poc explotat a nivell teatral a Catalunya. “*Incubo* està explicat des d'un punt on l'imaginari de l'Àlex ho tenyeix

tot”, relata Borràs. “I que vegis la identitat d'una persona en un espectacle passa poc. Li ha sortit de dins, d'un lloc molt i molt obscur, molt autèntic. S'hauria de veure més a escena! Crec que és important que un director aposti per ensenyar la seva ànima. I l'Àlex aquí ho ha fet, ha aconseguit que l'espectacle tingui ànima. Ara el públic, és clar, haurà de decidir si vol veure o no l'ànima de l'Àlex!”.

La sessió de fotos ha acabat amb en Marcel més vermell que un crustaci. El pobre està a cavall de *Braveheart* i un turista anglès després d'un dia de platja amb excés de sol. Necessita urgentment una dutxa i una bona frega amb sabó. Tant, que accepta que l'acompanyem a casa en moto perquè no l'assenyalin pel carrer. I no per vanitat, tot el contrari: ha viscut la fama de prop (no ell, de moment, però sí amics que l'envolten) i no l'atrau especialment. Així que ens entaforem els cascs i ens endinsem a l'Eixample. En aquest Eixample on, amb una mica de sort i si els astres es confabulen i la teoria dels sis graus realment funciona, igual podrem veure Robert De Niro a la platea de La Villarroel. ■